

СТАНОВИЩЕ № 8356

Относно: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на домашното насилие, публикуван на Портала за обществени консултации на 13 януари 2021 г.

„Каритас България“ е българска нестопанска организация, сдружение с обществена полза, осъществяваща социална дейност в подкрепа на уязвими групи хора от нашето общество. Организацията осъществява своята дейност чрез своите организации и техните структури в различни населени места на страната. В своята ежедневна работа, в различните социални и интегрирани услуги, нашите сътрудници се сблъскват с проблема домашно насилие, както и целенасочено подкрепят жертви на домашно насилие на територията на гр. Русе.

Изразяваме подкрепата си за усилията за подобряване на българското законодателство за осигуряване на по-адекватна помощ на хората, жертви на домашно насилие и основните идеи, залегнали в настоящия проект за изменение и допълнение на Закона за защита от домашно насилие, касаещи мерките за превенция и защита, създаването на Национална комисия за превенция и защита от домашно насилие, Координационен механизъм на местно ниво, който да включва повече специалисти от сферата, и национална денонощна телефонна линия, с цел гарантирането на достъп на жертвите до специализирани услуги.

Във връзка с това и стъпвайки на практическия ни опит, правим следните предложения:

1. По отношение на мерките, предвидени в чл.5

- по ал.1, т. 2, 3, 4, 5 и 8 предлагаме да отпадне ограничението за налагането им до 18 месеца, а да се допуска прилагането им докато това е необходимо, спрямо спецификата на всеки случай и в отговор на стремежа за трайно разрешаване на проблема и намаляване на риска от попадане в един непрекъснат кръг на излизане и отново влизане в ситуация на зависимост на жертвата от насилника.
- предлагаме да бъде предвидена и мярка, която не позволява на насилника среща с децата, които преживяват травмата от това да са свидетели на домашно насилие над един от своите родители. Нашата практика показва, че допускането на тази възможност създава предпоставки за манипулиране на детското съзнание и мислене по посока насаждане на вина у родителя жертва като причина за упражненото насилие и води до създаване на обръкване у децата.
- предлагаме да бъде предвидено и изискване за консултации на насилника със специалисти (психолози, психиатри др.), с оглед на това да бъде установена връзка с първопричината за агресията и насилието и съответно да бъдат предложени адекватни мерки за корекция и превенция на последващи подобни актове и насочване към адекватна на нуждите програма. В тази връзка, при наличие на разрешително за притежание на оръжие, както и наличието на такова, да бъдат изземани от насилника, с цел предотвратяване на последващо агресивно поведение.

2. С оглед на това да се осигури максимално адекватна и навременна подкрепа на жертвите на домашно насилие, предлагаме в чл. 6 по отношение на координационния механизъм и взаимодействието на предвидената да се създаде Национална комисия с други органи да бъде предвидено и участието на представители на училището или детската градина на децата, свидетели на насилието и личен или друг лекар специалист, който познава случая и е установявал и може да установи нанесените травми на жертвата, които могат да осигурят важен принос към разглеждането и разрешаването на случая и осигуряването на адекватна подкрепа.
3. Създаване на единна система и регистри за отчитане сигналите на насилие, оказаната подкрепа на жертвите на насилие и предоставените им социални услуги за преодоляване на нанесени травми и осигуряване на защитена среда, до която достъп да имат всички НПО, които са доставчици на услуги, касаещи превенция на домашното насилие, Дирекция „Социално подпомагане“, Прокуратура, МВР, общини, с цел сътрудничество по между им и осигуряване на бърза и адекватна намеса за превенция на последващ акт на насилие.
4. Приветстваме гарантирането на наличието и достъп на жертвите на домашно насилие и техните деца до специализирани услуги за подкрепа и с оглед на това да няма противоречие и затруднения при лицензирането и след това възлагането на тези услуги, както и за разкриването им като държавно делегирани такива по реда на ЗСУ, предлагаме да се използват наименования на услугите, които директно отговарят на наименованията на услугите според предвиденото в ЗСУ и правилника към него.
5. Обръщаме внимание и на това, че под термина “лица, жертви на домашно насилие“ е необходимо да се допуска, че жертвите могат да бъдат и от женски и от мъжки пол. Макар и в нашата практика в голяма степен случаите да касаят жени, жертви на домашно насилие имаме и случаи, в които става въпрос за домашно насилие над мъже, което се оказва трудно доказуемо, защото се приема, че мъжът е силният пол.

София, 27 януари 2021 г.

Каритас България